
ZAINDU DAIGUZAN IZADIA ETA INGURU-GIROA

Izadia eta inguru-giroa ondo zainduta eukitea ezinbestekoa jaku gure eguneroko bizitza ondo joatea gura badogu. Ori dala-ta ainbeste garrantzi emoten dautsegu bioi. Ori ta guzti be, egunotan ikusten dogu, kezka aundiz, zelan ondo babestu bearrean, gero ta erasoaldi geiago egiten diran euren aurka, guztien zoritxarrerako.

Eta orrek, ez euki ezpairik, kalteak baiño ez dautsaz ekarriko gure bizimoduari eta, batez be, gure osasunari.

Orain dala denbora gitxi, mezu-bideetan ikusi al izan dogu zelan Mexiko, uriburua, Erroma eta Madrileko agintariak neurri bereziak artu bear izan dabezan kutsaketa dala-ta. Onek jasan eitekezan muga guztiak gaindituak zitun eta.

Gauza jakiña da, azken aldiotan aurrerapen aundiak ezagutu dauzana gure gizarteak eta asko onerako izan dirala esan bear. Baiña, ba dagoz beste batzuk be ain onuragarri ez doguzanak.

Ola edo fabrika ugari sortu dira edonun eta orreitan, geienetan beintzat, sortzen dan zikinkeria dana kanpora botaten da. Eta sarritan ibai edo mendietara doa zikinkeria guzti ori. Bestela or dozue Durangoko Ingi-ola edo Papelera. Ikusi zelan itzi dauan bere ondotik igaroten dan ibaia.

Orrez gain, beste leku batzuk jasan eta jasaten diardue izadiaren aurkako erasoaldi izugarriak:

Mendiak. Oituraz, mendiak beti izan doguz arnas garbi ta osasuntsua artzeko toki berebizikoak. Zugaitzen artean, larretan, zelai orlegietan eta mendi ton-torretan, bertako bakea, urietatik iges egin gurarik.

Azken aldiotan, ostera, euren itxura asko aldatu da eta ez onerako ain zuzen.

Gero ta sarriago jazoten dira sute ikaragarriak bertako tokietan. Batzutan, jendearen zabarkeriz (zigartxoak amatau barik iztea, adibidez), baiña beste asko, tamalez, baten batek eragiñak izan dira, diru etekiñak lortzearren, batzutan, edo su-zaleak diralako bestetan.

Edozelan be, kasu biotan, ondorioa bardiña da: ain maitatua dogun izadia guztiz kaltetuta geratzea. Luzaroko, gaiñera. Zugaitzak barriri azi daitezcan denbora asko bear dabe. Eta eurak barik, mendiak

basamortu baten antza artzera asiak dira. Ez da arri-tzekoa, beraz, toki asko guztiz legortuak ikustea. Orra emoitz ederra!!

Itxasoak.— Emen be, larritu egin jaku egoera. Azken denboretan, errialde batzutako itxas-ontziak ondakin arriskutsu ta kaltegarritz beteta, euren zama ixurtzen daragoioe itxasoetan. Ondakin orreik kimi-koak eta nuklearrak izaten diran lez itxas-bizitzari ekarri leikioezan kalteak izugarriak izan leitekez: eriotza eta ondamen osoa. Olan jarraitu ezker, itxasoak izan bearrean illerri atomikoak baiño ez dira izango, bizitza barik.

Eta gai oneri lotuta, beste adibide bat aitatu nai neuke: Amazonia. Leku oneri "Munduaren Birikia" deituten jako. Berton, izadia eta inguru-giroa bere izate utsean dalako.

Baiña, onaiño eldu gurarik dabil gizakia eta zertara doan gogoan artuten badogu, ez dau emoten onerako izango danik. Antza danez, "Multinacional" batzuk euren gauzak eta produktuak ara elduarazo gure dabez eta orretarako zer egin? Gauza erreza. Amazonia ondatu eta "zibilizaziñoia" sartu. Orra or Amazoniaren geroa.

Zorionez, apurka apurka, arazo onen larritasuna zabalduz doa jente arrunta eta jakitunen artean. Izadi eta inguru-girozale taldeak sortzen asiak doguz eta munduan zear ugaritzen joakuz. Orrein artean, "-GREENPEACE" alkarteak dogu.

Arazo eta ostopo ugari aurkitzen dabez euren bi-dean, diruak almen aundia daukolako eta zalantza barik, denbora luzea bear izango da zeozer lortutze-ko.

Edozetara be, izadi eta inguru-giroa aldeztuteko orduan, lan ori norberegandik asten da eta bakoitxak ori bereganatu ezker urrets aundia emona izango da.

Egia esateko, ori guztien mesedean izango da. Eta nork ez dau ori gura?

1993ngo Epaillaren 25an.

MALAX-ETXEBARRIA TAR YON